

UCHWAŁA NR X.58.S.2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 26 kwietnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXXII/269/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr XXXII/269/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, w zakresie:
- pkt VI, ppkt 2 załącznika nr 1 do ww. uchwały, o treści: "2. Oświadczam, iż nie zalegam z płatnościami na rzecz podmiotów publiczno-prawnych."
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXII/269/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 3 kwietnia 2023 r., została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z art. 43 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) w zw. z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840), ze względu na uzależnienie udzielenia dotacji od niezalegania z płatnościami na rzecz podmiotów publiczno-prawnych, podczas gdy wymienione przepisy nie statuują takiego warunku i zapewniają równy dostęp do środków publicznych.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Krzęcin pismem z dnia 20 kwietnia 2023 r. (znak K.420.24.2023). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 26 kwietnia 2023 r. oraz, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2023 r., w którym nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki. Gmina nie skorzystała z prawa wniesienia wyjaśnień na piśmie.

Kolegium zważyło, co następuje.

Przepis art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nadaje kompetencję organowi stanowiącemu do udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Organ nadzoru wskazuje w tym miejscu, iż zgodnie z art. 71 ust. 1 ww. ustawy w zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku. Z powyższej regulacji wynika obowiązek dbania o stan techniczny zabytków poprzez finansowanie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, nałożony przez ustawodawcę na wszystkie podmioty władające zabytkami. Zgodnie natomiast z art. 43 ustawy o finansach publicznych prawo realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych przysługuje ogółowi podmiotów, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej. W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Krzęcin, w wyniku umieszczenia we wzorze wniosku o udzielenie dotacji, stanowiącym załącznik Nr 1 do przedmiotowej uchwały, oświadczenia o niezaleganiu z płatnościami na rzecz podmiotów publiczno-prawnych, ograniczyła potencjalny krąg beneficjentów dotacji a ograniczenie to nie jest uzasadnione przepisami prawa powszechnie obowiązującego. W ocenie Kolegium powyższe stoi w sprzeczności z powołaną przez ustawodawcę zasadą powszechności dostępu do realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, wyrażoną przepisem art. 43 ustawy o finansach publicznych. Jak słusznie wskazało Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie ograniczenie kręgu podmiotów uprawnionych do przyznania dotacji stanowi naruszenie ww. zasady równej dostępności do środków publicznych, a nadto „koliduje również z zasadą równości z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).” (uchwała Nr KI.411.15.2023 z dnia 25 stycznia 2023 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie).

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, przedmiotowa uchwała Nr XXXII/269/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, została podjęta z istotnym naruszeniem art. 43 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 81 ust. 1

ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, co implikuje stwierdzenie nieważności wskazanej w sentencji części uchwały.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski

(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)